

ORGANIZACE
PRO POMOC
UPRCHLÍKŮM

ANNUAL REPORT

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Organization for Aid to Refugees

2005

Pracovní team Praha

Pracovní team Brno

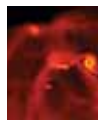

Úvodní slovo

rok 2005 přinesl Organizaci pro pomoc uprchlíkům mnoho změn. Otevřeli jsme kancelář v Brně, která je zaměřena na právní a sociální poradenství cizincům a azylantům. Byli jsme sami překvapeni počtem osob, které v Brně vyhledaly naši pomoc. Pražská kancelář OPU se přestěhovala na Prahu 7 do starých prostor na Veletřní 24, ze kterých se zřejmě budeme muset z důvodu demolice opět přestěhovat. Rozšířili jsme počet pracovníků a spolupracovníků díky finančním prostředkům z fondů Evropské unie. Pomalé proplácení nákladů aktivit v projektech podpořených Evropským sociálním fondem však kromě nových výzev přineslo rovněž značnou finanční zátěž kvůli nevyřešenému organizačnímu zajištění těchto projektů ze strany centrálních orgánů.

Mezi největší úspěchy řadíme to, že rekordně vysokému počtu našich klientů byl v loňském roce udělen azyl. Mnoho klientů OPU získalo trvalý pobyt, našlo díky naší pomoci zaměstnání nebo byt v rámci státního integračního programu. Desítkám klientů jsme mohli nabídnout kurzy práce na počítači, částečnou úhradu kurzů autoškoly, služeb personální agentury nebo advokátů. Aktivně jsme se zapojili do diskusí v Parlamentu ČR nad novelami zákona o azylu nebo zákona o pobytu cizinců. Byli jsme pozváni na desítky seminářů v ČR i zahraničí, misi do Turecka, pobyt za poznáním imigrantské komunity v USA, na I. mezinárodní fórum o bezplatné právní pomoci na Taiwanu, aj. Zahájili jsme vydávání čtvrtletního Bulletinu OPU o azylu a migraci. Úspěchů i neúspěchů byla celá řada. Celkově však považujeme rok 2005 za rok úspěšný a jsme vděční za to, že můžeme naši zajímavou práci vykonávat. Rád bych na tomto místě poděkoval všem partnerům, podporovatelům naší práce, bývalému předsedovi správní rady panu Tanweeru Alimu a všem zaměstnancům OPU, kteří obětavě a kvalitně pomáhají uprchlíkům a cizincům v nouzi, a věřím, že i další léta budou podobně úspěšná jako rok 2005.

Martin Rozumek, ředitel OPU

Předkládáme Vám výroční zprávu Organizace pro pomoc uprchlíkům za rok 2005. Doufáme, že i v roce 2006 budeme naplňovat cíle naší organizace a prostřednictvím poradenství a realizovaných projektů přispějeme ke zlepšení situace uprchlíků i ostatních cizinců, a to jak individuálně tak celkově při jejich integraci do české společnosti.

MISE OPU

Cílem OPU je pomáhat uprchlíkům a ostatním cizincům na území České republiky, kteří jsou pronásledováni z důvodu politického, etnického, náboženského, rasového nebo příslušnosti k určité sociální skupině a těm, kteří v ČR požívají práva azylu a dočasné ochrany.

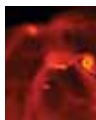
ZAMĚSTNANCI OPU

Na činnosti OPU se v roce 2005 podíleli tito zaměstnanci:

Ředitel:	JUDr. Martin Rozumek
Vedoucí brněnské kanceláře:	Mgr. Hana Natidzeová
Sociální pracovníci:	Ing. Džana Popović, Julie Pikalová - Hernandezová, Mgr. Ludmila Bobysudová, Petr Krejčíř, DiS., Mgr. Naďa Gondová
Právní poradci:	Mgr. Pavla Rozumková, Mgr. Jaroslav Větrovský, Mgr. Petra Nováková, Mgr. Nataša Chmelíčková, Gabriela Kopuleťá, Martin Krahulík, Markéta Neumannová, Ing. Ivana Janů, Eva Holá Lucie Machalová, DiS.
sociálně-právní poradce:	
koordinátorka dobrovolnických aktivit zaměřených na integraci azylantů:	Mgr. Blanka Tollarová
speciální pedagog:	Zuzana Čápová
koordinátorka Dětského fondu:	Manuela Esterková
koordinátorky dobrovolnických aktivit:	Anetta Riglová, Ester Lomová
koordinátorka projektu	
monitorujícího práci cizinecké policie:	Courtney Schusheim
ekonom:	Ing. Iva Barešová
účetní:	Anna Pajmová

SPRÁVNÍ RADA OPU

Helena Pěchoučková, Martin Bulla, David Fellowes, Carol Sanford

AKTIVITY OPU

OPU je nevládní nezisková organizace, založená v roce 1991 ve formě občanského sdružení. Organizace se především zabývá právní a sociální pomocí uprchlíkům a ostatním cizincům na území ČR. Vedle práce v sídle OPU, kde jsou každý pracovní den cizím státním příslušníkům k dispozici odborní pracovníci OPU, navštěvujeme pravidelně azylová zařízení a zařízení pro zajištění cizinců v ČR, ve kterých pomáháme žadatelům o azyl v řešení jejich problémů. V naší práci věnujeme zvýšenou pozornost ohroženým skupinám mezi uprchlíky, tj. dětem, ženám bez mužského doprovodu, osobám nemocným a handicapovaným. V roce 2005 se OPU zaměřovala i na integraci azylantů a cizinců trvale usídlených v naší zemi.

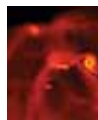
Vedle popsaným aktivit realizujeme také vzdělávací programy pro studenty vysokých škol, které si kladou za cíl výchovu budoucích odborníků v oblasti právní a sociální práce s uprchlíky a migranty. Činností v oblasti vzdělávání, včetně organizování přednášek na mnoha středních školách v ČR, se snažíme dosáhnout také obecnějšího cíle - být mostem mezi nově příchozími osobami a společností hostitelské země.

Hlavním partnerem OPU je Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR). Nejvýznamnějšími podporovateli činnosti OPU je Ministerstvo vnitra ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Evropská komise, advokátní kancelář Linklaters, aj.

OPU je členem Evropské rady pro uprchlíky a exulanty (ECRE), která sdružuje 80 členských organizací zabývajících se prací s uprchlíky a cizinci a její činnost nám pomáhá především ve výměně zkušeností a nových informací v oblasti azylové politiky a práva.

Sociální asistence

OPU poskytuje poradenství v oblastech, které se vztahují k situaci uprchlíků a ostatních cizinců na území České republiky. Tato poměrně široká oblast zahrnuje poradenství v záležitostech, které mnozí klienti nejsou schopni otevřeně prodiskutovat s rodinou či v rámci jejich kulturní a národnostní komunity, protože jim v tom brání různé kulturní a národnostní tradice. Často je to jediná příležitost, kdy se svěří s dlouho skrývanými problémy, potenciálně či reálně existujícími konflikty a důkladně je rozeberou se zkušenými sociálními pracovníky. V rámci zlepšení klientovy psychické a sociální situace pracovníci OPU nezřídka řeší problémy i s celou rodinou či komunitou. Respektují při tom kulturní i náboženskou identitu jednotlivce i celé komunity. Důvěrné sociální poradenství je úzce spjato s psychologickou pomocí poskytovanou zkušenými profesionály. Nedílnou součástí sociální práce je také kontakt s českými úřady, informace o systému školství či zdravotní péče a řada dalších potřeb

uprchlíků spojených s jejich pobytem v ČR. V roce 2005 jsme poskytli sociální poradenství 1.324 žadatelům o azyl.

Právní poradenství

Poradenství lze specifikovat podle délky trvání na krátkodobé a dlouhodobé. Krátkodobé poradenství zahrnuje jednorázové právní porady, zejména informace týkající se průběhu azylové procedury, zodpovídání individuálních dotazů, příp. sepsání různorodých typů podání. Dlouhodobé poradenství je uplatňováno v tzv. silných případech a zahrnuje komplexní péči o průběhu azylové procedury. Snahou je podchytit klienty, kteří mají skutečné důvody pro udělení azylu, tedy naplňují definici uprchlíka dle Úmluvy o právním postavení uprchlíků, resp. důvody udělení azylu dle českého zákona o azylu. Tento typ poradenství začíná seznámením se s případem a jeho právním zhodnocením na základě individuálního pohovoru právníka s klientem. Následuje příprava na pohovor v řízení o udělení azylu, pokud ještě nebyl proveden. Je možná i přítomnost právníka při konání tohoto pohovoru. Sepisuje se plná moc, která mimo jiné umožňuje nahlížení do spisového materiálu vedeného v souvislosti s azylovým řízením a jeho doplňování. Právní poradenství je poskytováno zásadně bezplatně, a to všem cizincům v nouzi. OPU úzce spolupracovalo s advokátní kanceláří Montagová, Behenská, Nováková a advokátní kanceláří JUDr. Lenky Pavlové. V roce 2005 jsme poskytli právní pomoc 1.405 žadatelům o azyl a 252 cizincům s povolením k dlouhodobému nebo trvalému pobytu.

DOBROVOLNÍCI

OPU spolupracuje také s dobrovolníky, kteří se podílejí jednak na realizaci volnočasových aktivit žadatelů o azyl v PoS Seč a PoS Stráž pod Ralskem (pravidelně připravují hry a výtvarné aktivity pro děti, ženské skupiny a sportovní hry pro dospělé muže), ale také jsou nám velkou pomocí při administrativní práci v kanceláři organizace a fundraisingu. Výchovně vzdělání dobrovolníci OPU se také dlouhodobě věnují individuální pomoci jednotlivým azylantům v integraci v místech jejich současného pobytu. Zvláštní skupinou jsou dobrovolníci - tlumočníci, kteří nám významnou měrou usnadňují komunikaci s klienty a tím nám pomáhají zkvalitnit naši péči o žadatele o azyl a ostatní cizince. V roce 2005 okolo 70 dobrovolníků připravilo více než 50 akcí pro žadatele o azyl v azylových zařízeních Seč a Stráž pod Ralskem.

HLAVNÍ PROJEKTY OPU V ROCE 2005

V oblasti právní a sociální pomoci žadatelům o azyl jsme ve spolupráci s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a Ministerstvem vnitra ČR asistovali více než tisíci pěti stům žadatelům o azyl v České republice. Zvýšená pozornost byla tradičně věnována znevýhodněným skupinám žadatelů o azyl jako jsou nezletilí bez doprovodu, ženy s dětmi bez doprovodu jakéhokoli člena rodiny, osoby hendikepované a žadatelé o azyl, kteří byli vystaveni násilí nebo jiné formě ponižujícího nebo nelidského zacházení.

Ve spolupráci s **Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR)** jsme realizovali program UNHCR v České republice. Poskytovali jsme zejména právní pomoc žadatelům o azyl se specifickým zaměřením na znevýhodněné skupiny v uprchlické populaci.

Ve spolupráci s Ministerstvem vnitra České republiky v rámci integrace cizinců jsme realizovali projekt **Právního poradenství cizincům v České republice**. Projekt zajistil právní pomoc 252 osobám s povolením k dlouhodobému nebo trvalému pobytu v České republice. Za jeho podporu děkujeme Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR.

Ministerstvo vnitra ČR, **Odbor azylové a migrační politiky**, přispělo OPU na náklady spojené s poskytováním právního poradenství žadatelům o azyl. I díky této podpoře MV jsme byli schopni realizovat celkem 2.245 hodin právních služeb lidem, kteří by si ji jinak nemohli dovolit.

Za podpory Ministerstva práce a sociálních věcí jsme realizovali projekt **Podpora integrace znevýhodněných skupin migrantů**. Hlavním cílem projektu je zvýšit informovanost azylantů a cizinců trvale žijících v ČR o životě v ČR (sociálně právní systém, diferenciací institucí státní správy a samosprávy, občanská sdružení, apod.) a podpořit jejich aktivní přístup k integraci. V rámci projektu bylo realizováno i pilotní ověření intenzivní a dlouhodobé sociální práce se ženami - azylantkami a psychologická práce s nimi. Dále jsme finančně podpořili účast dětí v mimoškolních vzdělávacích aktivitách i účast dospělých ve vzdělávání, které zvýší jejich šanci při uplatnění na trhu práce. V rámci projektu se rovněž zdráhalo adresné spojení cizinců z cílové skupiny se sympatizujícími občany ČR, kteří byli ochotni nabídnout adresnou pomoc (vybavení do domácnosti, apod.). V neposlední řadě projekt pomohl ke spojení dobrovolníků OPU s klienty - azylanty, kdy jeden dobrovolník dlouhodobě trávil určitý čas s jedním azylantem.

Projekt **„Sociálně - právní poradenství a asistence cizincům-dětem, mládeži do 26 let v ČR“** byl podpořen Magistrátem hl.m. Prahy. Cílem projektu bylo nabídnout legálně usazeným cizincům

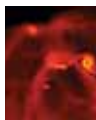
z cílové skupiny odborné sociálně právní poradenství , které usnadní jejich integraci do české společnosti.

Projekt **Amnestie pro cizince** byl realizován ve spolupráci s Poradnou pro uprchlíky v období leden až březen 2005 za podpory Open Society Fund Praha. Obecným záměrem projektu Amnestie pro cizince byla snaha nevládních organizací působících v oblasti migrace přispět k nalezení systémového řešení situace nelegálních cizinců v České republice. Konkrétním záměrem projektu pak bylo úsilí o nalezení vhodných způsobů, kterými by došlo ke zlepšení situace cizinců postižených změnou zákonné úpravy v roce 2000, respektive nalezení a prosazení systémových změn, které by postavení těchto cizinců dodatečným způsobem řešily. V rámci projektu byla zejména provedena analýza situace cílové skupiny na našem území, výsledky zkoumání pak byly využity v rámci snah nevládního sektoru o změnu zákonné úpravy v dané oblasti. V rámci projektu byly zkoumány i zkušenosti s tzv. regularizačními procesy, které proběhly v minulosti v rámci jiných zemí.

Na projekt Amnestie pro cizince do určité míry navázal projekt s názvem **Regularizace nelegální migrace**, který OPU realizovala ve spolupráci s Člověkem v tísní, Poradnou pro uprchlíky, Poradnou pro občanství/Občanská a lidská práva a Multikulturním centrem Praha. za podpory Nadace rozvoje občanské společnosti. Projekt byl realizován od dubna do prosince 2005. Jeho hlavním cílem bylo otevření diskuse o legislativních a jiných změnách, které by přispěly k řešení problémů spojených s nelegální migrací jako je nepřijatelné postavení nelegálně pobývajících cizinců v České republice nebo například daňové ztráty vzniklé nelegálním zaměstnáváním cizinců. V rámci projektu byla zpracována studie popisující situaci nelegálně pobývajících cizinců v České republice s představením různých forem regularizací, vč. uvedení zkušeností několika evropských zemí s jejich zavedením. Motivem bylo především využití zahraničních zkušeností s regularizací v ČR.

Již tradičně se OPU věnuje problematice zařízení pro zajištění cizinců a podmínkách v nich. V uplynulém roce jsme pokračovali v realizaci projektu „**Monitoring of Czech Teritorial Borders and Detention Centres for Foreigners**“ podpořeného Evropskou komisí. Výstupem monitorovacího projektu byla brožura, která popisuje situaci v zařízeních pro zajištění cizinců v ČR a na hraničních přechodech republiky.

Díky podpoře Evropské komise a německé organizace Pro Asyl se OPU podílí na realizaci mezinárodního projektu v rámci **Informačního a kooperačního fóra nevládních organizací ve střední Evropě (ICF)**. Projekt umožnil monitoring a srovnání podmínek přijetí uprchlíků v Německu, Rakousku, České Republice, Polsku, Maďarsku, Slovinsku a Slovensku, a to v návaznosti na legislativu Evropské unie.

Projekt **Internetová poradna pro cizince a uprchlíky** podpořený Ministerstvem informatiky umožnil poskytování bezplatného právního a sociálního poradenství prostřednictvím internetu. Dotazy se vkládaly do internetového dotazníku dostupného v češtině, ruštině, angličtině a francouzštině.

Projekt **Sociální práce se znevýhodněnými cizinci** je financován Evropským sociálním fondem, Magistrátem hl.m.Prahy a Ministerstvem práce a sociálních věcí. Je zaměřen na cizince s jakýmkoliv druhem pobytu (žadatel o azyl, azylant, vízum strpění, dlouhodobé vízum, trvalý pobyt), kteří žijí alespoň půl roku v hlavním městě Praze. V rámci projektu nabízíme sociální a právní poradenství, bezplatný přístup na internet v pražské kanceláři OPU, bezplatné pořádání víkendových kurzů práce na PC a pracovního minima. Dále nabízíme vybraným zájemcům možnost financování kurzů českého jazyka a autoškoly.

Work in Czech - projekt podpořený z Iniciativy EQUAL II Cílovou skupinou tohoto projektu jsou azylanti, cizinci s povolením k trvalému pobytu a cizinci s povolením k dlouhodobému pobytu. Místem realizace projektu je Středočeský, Jihomoravský, Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský kraj. Cílem projektu je vytvoření koncepce systémové podpory pracovního uplatnění cizinců dlouhodobě usazených v České republice, prostřednictvím které chceme zvýšit šance cizinců na úspěšnou integraci. Projekt tvoří tři základní pilíře: 1. Tvorba a ověření metodiky individuální sociální práce s cizincem, 2. Tvorba a ověření obsahu, formy a metodiky integračních kurzů, 3. „think tank“ komplexní analýza integračních programů EU se zohledněním aktuální situace v ČR. Projekt je realizován v širokém partnerství 11 nevládních organizací i státní správy. OPU je v tomto projektu partnerem.

Projekt **Work in Czech** úzce spolupracuje s projektem **Work in Prague** (podpořeného rovněž z **Iniciativa EQUAL II**), který má stejnou náplň, ale je realizován pouze v pražském regionu, který je, z hlediska koncentrace cizinců, specifický. Očekáváme proto, že realizací projektu v Praze získáme specifická data, která se budou lišit od realizace projektu v jiných částech ČR. V rámci projektu **Work in Prague** bude navíc realizován i výzkum monitorující postavení cizinců na trhu práce v Praze. Projekt je realizován v širokém partnerství nevládních organizací, státní správy a Hospodářské komory. OPU je žadatelem tohoto projektu.

Projekt **„Proč mají zůstat stranou“**, podpořený z **Iniciativy EQUAL II**. Základním záměrem projektu je dokázat prospěšnost liberálně nastavených podmínek zaměstnávání žadatelů o azyl, a to jak ve vztahu k potřebám trhu práce v ČR, tak i pro budoucí efektivní a trvalou reintegraci neúspěšných žadatelů v zemi původu. Tento projekt je v souladu s čl. 11 Směrnice Rady 2003/9/EC, stanovující minimální požadavky pro přijímání žadatelů o azyl, který je pro ČR závazný. Hlavním cílem projektu

je zajištění a zvýšení kvalifikace a pracovních dovedností žadatelů o azyl. Ke zvýšení kvalifikace bude sloužit výuka českého jazyka, anglického jazyka, PC kurzů a různé rekvalifikační kurzy. Sociální poradci budou rovněž ve spolupráci s dalšími experty realizovat motivační kurzy pro žadatele o azyl, kde v rámci skupinové a individuální práce s klienty budou nacvičovat dovednosti nezbytné pro získání zaměstnání.

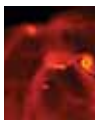
Podpora nezletilých žadatelů o azyl bez doprovodu. Ve spolupráci s Filozofickou fakultou UK - Katedrou sociální práce a Zařízením pro děti-cizince zahájilo OPU v roce 2005 realizaci tohoto projektu podpořeného z Iniciativy EQUAL II. Kromě právníka a sociálního pracovníka OPU jsou do projektu zapojeni jako individuální asistenti studenti sociální práce, kteří pravidelně navštěvují děti a pomáhají jim při řešení běžných problémů na bázi přátelského vztahu. Součástí projektu je i výuka Kurzu sociální práce s uprchlíky a migranty na Katedře sociální práce FF UK, jejíž absolventi mohou poskytovat individuální asistenci nezletilým bez doprovodu. Projekt skončí v roce 2007.

Pro nezletilé žadatele o azyl bez doprovodu jsme dále realizovali tyto projekty:

Nezletilí cizinci bez doprovodu. Tento právní projekt podpořený Nadací Open Society Fund se zaměřoval na nejpálčivější právní problémy pobytu nezletilých žadatelů o azyl a cizinců bez doprovodu zákonných zástupců na území ČR. Cílem projektu bylo zejména poskytovat bezplatné právní poradenství cílové skupině. Jedním z cílů projektu bylo ukončení praxe umísťování nezletilých bez doprovodu v detenčních zařízeních Policie ČR a zajistit tak soulad opatření České republiky ve vztahu k této cílové skupině s Úmluvou o právech dítěte.

Response to Needs of Separated Children. Za podpory Velvyslanectví Spojených států amerických v Praze realizovalo OPU projekt, jehož cílem byla prevence mizení nezletilých bez doprovodu z území České republiky, dále smysluplné vyplnění jejich volného času a přispění k jejich integraci do hostitelské společnosti. V rámci projektu vznikla krizová telefonní linka pro děti bez doprovodu, na níž jsou permanentně k dispozici pracovníci OPU, aby pomohli nezletilým s řešením akutních problémů. Pracovníci OPU se v rámci tohoto projektu snažili nejen smysluplně vyplnit volný čas dětí, ale také najít trvalé řešení jejich problémů, vyhledávat jejich rodinné příslušníky a doplňovat tak služby specializovaného zařízení ústavní výchovy MŠMT.

Response to Needs of Separated Refugee Children. Projekt, který byl podpořen Diplomatic Ladies Association, umožnil rozšířit nabídku volnočasových aktivit nezletilým žadatelům o azyl a cizincům bez doprovodu - umístěným v Diagnostickém ústavu pro cizince v Praze na Hájích a v Dětském domově pro cizince v Hříměždicích u Příbrami. Týkalo se to zvláště návštěv kulturních akcí jako je kino

a divadlo a sportovního vyžití dospívající mládeže (návštěva sportovních areálů - plavání, posilování, bruslení...). Zároveň projekt umožnil nadále provozovat krizovou telefonní linku OPU, která vznikla v projektu podpořeném Velvyslanectvím Spojených států.

Fostering the best interests of the child in care institutions for unaccompanied minors project. Tento projekt realizuje OPU ve spolupráci s německou organizací AWO Berlín, rakouskou organizací Zebra, Slovenskou humanitní radou a Řeckou radou pro uprchlíky a je podpořen Evropským uprchlickým fondem. Projekt je založen na spolupráci mezi třemi státy EU, které čelí podobným problémům v oblasti přijímání a péče o nezletilce bez doprovodu (ČR, SR, GRC), se dvěma státy EU, které již mají s řešením těchto otázek bohaté zkušenosti (AUT, GER). Vedle vzdělávacích aktivit pro pracovníky státních a nestátních institucí projekt nabízí nezletilým uprchlíkům možnost nahlédnout do zaměstnanecké praxe v různých oborech a seznámit se s českými studenty, kteří budou jako dobrovolníci trávit s nezletilými svůj volný čas. Jedním z výstupů projektu bude srovnání podmínek přijímání nezletilých uprchlíků bez doprovodu s cílem upozornit na hlavní problémy. Projekt skončí v roce 2006.

Ve spolupráci s Univerzitou Karlovou v Praze, Filozofickou fakultou, Katedrou sociální práce, jsme navázali na tři úspěšné ročníky vzdělávacího kurzu pro studenty sociální práce „Sociální kliniky“ . V rámci projektu Iniciativy Equal II realizujeme na téže katedře „Kurz sociální práce s uprchlíky a migranty“ .

V srpnu 2005 byla otevřena kancelář OPU v Brně, která realizuje projekt **Podpora integrace azylantů a cizinců s trvalým pobytem se zaměřením na trh práce v Jihomoravském kraji** v rámci Společného regionálního operačního programu (SROP, strukturální fondy EU). Poradenské a konzultační centrum je určeno uznaným azylantům a osobám s povoleným trvalým (eventuelně dlouhodobým) pobytem v ČR. OPU Brno klientům nabízí zejména sociální a právní poradenství, přípravné a motivační kurzy na zaměstnání, kurzy práce na počítači (internet), pomoc při vyhledávání konkrétního zaměstnání a jednání se zaměstnavatelem, kontakty s pracovními agenturami. Partneři projektu jsou Oblastní ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie, Personální agentura DaV Brno a Evangelická akademie - Vyšší odborná škola sociálně právní.

SPOLUPRÁCE

OPU při své práci spolupracuje se státními i nestátními subjekty. Vedle výše zmíněných hlavních partnerů a podporovatelů chceme poděkovat za spolupráci Univerzitě Karlově v Praze, Krajskému úřadu Jihomoravského kraje, Masarykově univerzitě v Brně.

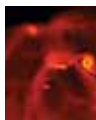
Vedle hlavních partnerů a sponzorů zmíněných výše, bychom rádi poděkovaly za výbornou spolupráci nadaci Pro Asyl, Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (Zařízení pro děti cizince-Permon, Modrá škola) a ECRE.

Dalšími partnery a laskavými podporovateli naší činnosti v roce 2005 byli rovněž: CZ Press, s.r.o. (noviny), japon, s.r.o. (finanční dar), Japos s.r.o. Brno, paní Jana Zázvorková (finanční dar), Jitka Marxová, Iva Nová, Pro Asyl, Prague Post (bezplatná inzerce), Pavel Rychto, Pavel Tychtl (finanční dar), Jitka Al-Khatibová (individuální příspěvek), Lubor Vokrouhlický (finanční dar), Pavel Táborský (hmotný a finanční dar), MID-comerc spol. s.r.o. (oblečení), Nadační fond Zlatá Praha (příspěvek na Mezinárodní den uprchlíků), Riverside School (hmotné dary) Francouzské Lyceum (hmotné dary), Eva Gorgolová (peněžitý dar), Kenvelo (hmotné dary v rámci Mezinárodního dne uprchlíků).

Děkujeme také všem, kteří podpořili myšlenku Dětského fondu: International School of Prague Iva Nová, Milan Čada, Marta Laichterová, Miroslava Heizlarová, Marie Olejníková, Štěpánka Doležalová a všichni ti z Vás, kteří jste přispěli anonymně nebo formou sms.

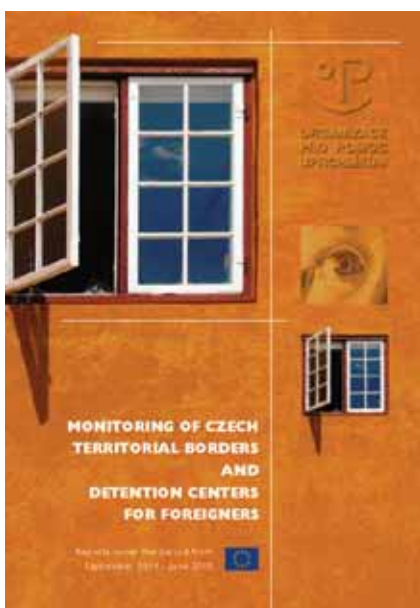
PUBLIKACE OPU

Vzhledem k tomu, že jednou z priorit OPU je obecně snaha o zvýšení informovanosti o problematice uprchlictví a migrace, považujeme za důležitou aktivitu i vlastní publikační činnost. Ta slouží jak pro potřeby klientů tak pro odbornou veřejnost a zájemce o danou oblast. Publikace OPU jsou dostupné jednak na webových stránkách (www.opu.cz), jednak v pražské a brněnské kanceláři OPU.

V roce 2005 jsme vedle Bulletinu OPU o azylu a migraci vydali tyto publikace:

Za podpory Open Society Fund jsme vydali publikaci **Nezletilí bez doprovodu** (Postavení nezletilých žadatelů o azyl a nezletilých cizinců bez doprovodu zákonných zástupců na území České republiky) jako výstup z projektu, který monitoroval hranice České republiky a detenční zařízení, vznikla publikace **Monitoring of Czech Territorial Borders and Detention Center for Foreigners**. Podpořena byla ze zdrojů Evropské komise.

Finance

Z finančního hlediska byl rok 2005 pro OPU velmi zajímavý a dost přelomový. Rozhodli jsme se využít možností, které skýtají strukturální fondy EU pro členské státy, a během roku 2005 se nám podařilo projít přípravnou fází a začít samotnou realizaci 4 projektů v rámci Iniciativy EQUAL (společná iniciativa Evropského sociálního fondu „ESF“ a ČR zaměřená na odstranění diskriminace na trhu práce). Ve dvou z nich je OPU dokonce hlavním příjemcem. Kromě Iniciativy EQUAL realizuje OPU od září 2005 projekt podpořený ze schématu JPD 3, brněnská kancelář se od srpna potýká s projektem podpořeným Společným regionálním operačním programem. Jak JPD3, tak SROP jsou dalšími kanály prostředků z ESF. Samotný fakt realizace by nebyl až tak zásadní změnou, OPU byla vždy velmi aktivní organizací v azylové a migrační oblasti. Největší změnou byl především systém řízení projektů z technického a také z finančního hlediska. Specifika, která s sebou evropské peníze nesou, jsou neporovnatelné s tradičními zdroji podpory OPU, jakými jsou roční dotace ze státního rozpočtu nebo rozpočtu města, nadační příspěvky a pod. Evropské projekty jsou dlouhodobější, na aktivitu objemnější, administrativně a komunikačně náročnější a z pohledu predikce projektového cash flow složitější.

Kromě všech zmíněných nároků na konečné příjemce musela OPU pružně reagovat i na fakt, že strukturální fondy jsou novinkou pro veřejnou správu a že podmínky realizace projektů a čerpání prostředků se tvořily a tvoří za pochodu, na zelené louce. Ne vždy byla komunikace s relevantními institucemi jednoduchá a efektivní, ale podařilo se nám rok 2005 přežít, najít cestu k poskytovatelům a dostat svým závazkům vůči zaměstnancům i vnějšímu okolí. V oblasti implementace strukturálních fondů EU v ČR se snad už také blýská na lepší časy.

Jestliže počátkem roku 2005 byly pro nás strukturální fondy velkou výzvou, na konci roku 2005 jsou pro nás každodenním jevem. OPU se tedy projevila jako subjekt flexibilně reagující na nové možnosti získání podpory pro své záměry a cíle, který překonal obtíže a zvládl přechod na novou strukturu financování.

K největším poskytovatelům podpory v roce 2005 patřily (v tis.Kč):

Iniciativa EQUAL Evropského sociálního fondu	2 062
Program JPD3	1 527
Ministerstvo vnitra ČR	1 106
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1 004
Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky	1 151
Evropský uprchlický fond	951
Program Phare	495
Ministerstvo informatiky ČR	250
Magistrát hl. města Prahy	250
Linklaters	237
Open Society Fund	189
Ambasáda Spojených Států amerických	186
Člověk v tísni	62
Diplomatic Ladies	40
Liga lidských práv	25

